

Høyesterett

presiserer på nytt

at krigen mot Tyskland fortsatte etter kapitulasjonen

104284

Tidligere major Olaf FIVE, som ved lagmannsretten ble dømt til 12 års straffarbeid, har av Høyesterett fått straffen nedsatt til 10 år. Da han hadde hevdet at han uriktig var dømt etter straffelovens paragraf 86, fordi det etter hans mening ikke var krigstilstand mellom Norge og Tyskland etter kapitulasjonen i Nord-Norge den 10. juni 1940, har Høyesterett funnet grunn til å gå nærmere inn på dette forhold som ble berørt i Høyesteretts plenums kjennelse i saken mot Reidar Haaland. I den nye uttalelse av Høyesterett heter det:

Da fortsatt motstand i Norge syntes lensiktsløs, besluttet Kongen i statsråd 7. juni 1940 etter anbefaling av forsvarssjefen, general Ruge, at Kongen, Kronprinsen og Regjeringen, Stortingets president, samt embetsmenn og offiserer skulle flytte til et alliert land, for derfra å opprettholde den lovlige regjeringsmakt for Norge. Dagen etter, 8. juni, innledet forsvarssjefen forhandlinger over Stockholm med den tyske overkommando. Den 9. juni om ettermiddagen ble Regjeringens proklamasjon til det norske folk kringkastet fra Tromsø. I denne ble det sagt at kampen foreløpig var oppgitt innenlands, men at den ville bli fortsatt utenfor landets grenser. Umiddelbart etter kom forsvarssjefens kunngjøring. Og i denne ble det gjentatt at det første avsnitt i striden var forbi, men krigen fortsatte på andre fronter og nordmenn var med der.

Umiddelbart før kunngjøringen ble sendt ut, hadde forsvarssjefen fått melding fra den tyske overkommando om at norske forhandlere ville bli motatt og fiendtlighetene ville bli innstilt også fra tysk side kl. 12 natt til mandag 10. juni. Denne dag ble det så undertegnet to overenskomster: én mellom general Dietl som leder av den tyske divisjon i Narvikområdet og en representant for den norske overkommando på Bjørnefjell, og én mellom representanter for de to overkommandoer i Trondheim. Denne siste overenskomst er hovedoverenskomsten.

Det sies der at: «I betraktning av den norske 6. divisjons tapre holdning gis det følgende ærefulle betingelser for nedlegging av våpnene: § 1. De samlede norske stridskrefter nedlegger våpnene og vil så lenge den nærværende krig varer ikke atter gripe dem mot Tyskland og dets forbundne». — For øvrig inneholder avtalen alminnelige bestemmelser om utlevering av våpen, forråd og transportmidler, løslatelse av soldater, internering av offiserer o. l. i hovedtrekk som de tidligere kapitulasjonsoverenskomster fra Sør-Norge og den samtidige på Bjørnefjell.

Selv om det er på det rene at de kjensgjerninger som her er nevnt til dels har vært misforstått, kan man ikke finne det tvilsomt at det også etter 10. juni 1940 fortsatt var krig mellom Norge og Tyskland. Det som da skjedde var at de gjenværende stridskrefter i Nord-Norge innstilte fiendtlighetene og overga seg, men den norske Regjering fortsatte som ansvarlig leder av landets utenriks- og forsvarspolitik utvilsomt krigen. Dette viste seg ved at det i juni 1940 umiddelbart etter ankomsten til London ble tatt skritt til gjenoppbygging av hær, flåte og flyvåpen. Det førte videre til at det i mai 1941 ble inngått militæraftale med Storbritannia, og at Regjeringen i juni s. å. sammen med Storbritannia og en rekke tyskokkuperte land avga høytidelig erklæring om at krigen skulle fortsette inntil seieren var vunnet.